

مبحث: مجموعه‌ها / عددهای حقیقی

مجموعه‌های اعداد:

برخی از مجموعه‌های اعداد به صورت زیر هستند:

مجموعه‌ی اعداد طبیعی: $N = \{1, 2, 3, \dots\}$

مجموعه‌ی اعداد حسابی: $W = \{0, 1, 2, \dots\}$

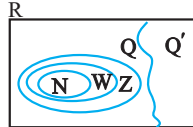
مجموعه‌ی اعداد صحیح: $Z = \{\dots, -2, -1, 0, 1, 2, \dots\}$

مجموعه‌ی اعداد گویا: $Q = \left\{ \frac{a}{b} \mid a, b \in Z, b \neq 0 \right\}$

مجموعه‌ی اعدادی که بتوان آن‌ها را به صورت نسبت دو عدد صحیح نشان داد: Q' (مجموعه‌ی اعداد گنگ (اصم))

مجموعه‌ی اعداد حقیقی: $R = Q \cup Q'$

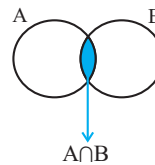
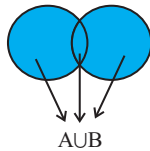
برای مجموعه‌های فوق، رابطه‌ی $N \subseteq W \subseteq Z \subseteq Q \subseteq R$ برقرار است. نمودار ون مجموعه‌های فوق به صورت زیر است:

نکته: برای مجموعه‌ی دلخواه A داریم:

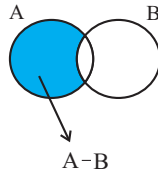
۱) $A \subset A$, ۲) $\emptyset \subset A$

$A \cap B = \{x \mid x \in A, x \in B\}$

اشترک دو مجموعه:

$A \cup B = \{x \mid x \in A \text{ یا } x \in B\}$

اجتماع دو مجموعه:

$A - B = \{x \mid x \in A, x \notin B\}$

تفاضل دو مجموعه:

احتمال:

احتمال رخ دادن یک پیشامد = $\frac{\text{تعداد حالت‌های مطلوب}}{\text{تعداد همگی حالت‌های ممکن}}$

نکته: در نمایش اعشاری برخی از کسرها، رقم یا رقم‌هایی به طور متناوب تکرار می‌شود و انتها ندارد ولی نمایش اعشاری برخی از کسرها متناهی یا مختوم است؛ چون تمام رقم‌های اعشار آن مشخص است و به انتها می‌رسد. به طور کلی فقط کسرهایی نمایش اعشاری مختوم دارند که (پس از ساده کردن) مخرج آن‌ها شمارنده‌ی اولی به جز ۲ و ۵ ندارد.

نکته: اعدادی که تعداد ارقام اعشار آن‌ها بی‌شمار بوده و متناوب نیستند، گنگ (اصم) می‌گوییم و آن‌ها را با Q' یا Q^c نمایش می‌دهیم.

قدر مطلق:

$a = 0 \Rightarrow |a| = 0$

$a > 0 \Rightarrow |a| = a$

$a < 0 \Rightarrow |a| = -a$

آزمون اول

فارسی (نهم)

ستایش / زیبایی آفرینش / شگفتن

صفحه‌های ۲۹ تا ۲۹

۱. واژه‌های «میخ»، «دیبا»، «جمال» به ترتیب چه معنایی دارند؟
 (۱) ابر، پارچه‌ی ابریشمی رنگین، زیبا
 (۲) دریا، پارچه‌ی پشمی، زیبایی
 (۳) ابر، پارچه‌ی پشمی، زیبا
 (۴) سحاب، پارچه‌ی ابریشمی رنگین، زیبایی
 (کتاب درسی - مشابه صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)
۲. در متن زیر چند نادرستی املائی وجود دارد؟
 «و هرگاه حوادث به عاقل محیط شود، باید که در پناه صواب دود و بر خطا اسرار ننماید و آن را ثباتِ عزم و حسن عهد نام نکند. چه، هر که بی‌راهبر از راه راست دور افتد، هرچند پیش‌تر رود، به گمراهی نزدیک‌تر باشد. و اگر خوار در چشم مستبد افتد، در بیرون آوردن آن غفلت ورزد و آن را خار دارد، بی-شبهت کور شود.»
 (۱) یک
 (۲) دو
 (۳) سه
 (۴) چهار
 (کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه ۲۳)
۳. در بیت کدام گزینه نادرستی املائی هست؟
 (۱) بگفت ای دوست، ما را حاصل از گنج / نخواهد بود غیر از محنت و رنج
 (۲) پس است این انذاو و خاکساری / کشیدن رنج و کردن بردباری
 (۳) برای خود مهتا کن سراپی / چراغی، موزه‌ای، فرش، قباپی
 (۴) هراس راه و بیم رهنم نیست / که دیناری به دست و دامنم نیست
 (کتاب درسی - مشابه صفحه‌های ۱۶ و ۱۹)
۴. کتاب‌های «اسرارالتوحید» و «کیمیای سعادت»، به ترتیب از چه کسانی است؟
 (۱) محمدبن منور، محمد غزالی
 (۲) محمدبن منور، مرزبان بن رستم
 (۳) ابوسعید ابوالخیر، محمد غزالی
 (۴) ابوسعید ابوالخیر، مرزبان بن رستم
 (کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)
۵. کدام نوع از انواع وابسته در عبارت زیر نیست؟
 «ای که دایم به خویش مغروری! اگر تو عاشق نمی‌شوی، بهانه داری! کدام روز مستی عشق در سر تو خواهد بود؟ برو که مستی تو از آب انگور است! روی زرد و آه دردآلود دوی رنجوری عاشقان است؛ حافظ، از آبروی خود بگذر و ساغر می بخواه که مخموری!»
 (۱) صفت پرسشی
 (۲) صفت بیانی
 (۳) مضاف‌الیه
 (۴) صفت تعجبی
 (کتاب درسی - مکمل صفحه ۱۴)
۶. در مورد بیت «کوه و دریا و درختان، همه در تسبیح‌اند / نه همه مستمع، فهم کند این اسرار» ...
 (۱) آرایه‌های تشبیه و مراعات نظیر وجود دارد.
 (۲) با آیه‌ی «تَسْبِیحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَ الْأَرْضُ ...» تناسب دارد.
 (۳) آرایه‌های جان‌بخشی و تشبیه در آن مشهود است.
 (۴) «این» وابسته‌ای پسین است.
 (کتاب درسی - صفحه ۲۷)
۷. در بیت گزینه‌ی ...، پرسشی هست که در همان بیت پاسخی ضمنی گرفته است.
 (۱) چه جرم کرده‌ام ای جان و دل به حضرت تو / که طاعت من بی‌دل نمی‌شود مقبول؟
 (۲) دلبر، بنده‌نوازیت که آموخت؟ بگو / که من این ظن به رقیبان تو هرگز نبرم!
 (۳) گفت مگر ز لعل من بوسه نداری آرزو؟ / مردم از این هوس ولی قدرت و اختیار کو؟
 (۴) یا رب کجاست محرم رازی؟ که یک زمان / دل شرح آن دهد که چه گفت و چه شنید
 (کتاب درسی - مشابه صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)
۸. مصراع دوم بیت «خاک به فرمان تو دارد سکون / قبه‌ی خضرا تو کنی بی‌ستون» در وصف کدام آفریده است؟
 (۱) زمین
 (۲) دریا
 (۳) آسمان
 (۴) بهار
 (کتاب درسی - مشابه صفحه ۱۹)
۹. بیت کدام گزینه با دیگر ابیات قرابت معنایی ندارد؟
 (۱) از حدیث چه و چگونه و چند / هستیش کرده بر زبان‌ها بند
 (۲) نیست، گر نیک بنگری حالی / در جهان ذره‌ای ازو خالی
 (۳) ذات و اسم تو هر دو ناپیداست / عقل در جستن تو هم شیداست
 (۴) ای تو بیچون، چگونه دانندت؟ / چیستی؟ بر چه اسم خوانندت؟
 (کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه ۲۹)
۱۰. ابیات زیر در پاسخ به کدام سخن است؟
 «نشاید همه کشتن از بهر خویش / که روزی خوراند از اندازه بیش // ز باغی که پیشینگان کاشتند / پس آیندگان میوه برداشتند
 چو کشته شد از بهر ما چند چیز / ز بهر کسان ما بکاریم نیز // چو در کشت و کار جهان بنگریم / همه ده کشاورز یکدیگریم»
 (۱) خبرت هست که مرغان سحر می‌گویند / آخر ای خفته سر از خواب جهالت بردار؟
 (۲) اینک تو را چه شد، کای مرغ خانگی / کوشش نمی‌کنی، پری نمی‌زنی؟
 (۳) در موسم کهنسالی و فرتوتی، کار ایام جوانی پیشه کرده‌ای. چه جای این حرص و هوس باطل است؟
 (۴) وقتی فروختی، از چه کسی می‌توانی خرید؟ جوانی کلاپی نیست که در بازار باشد.

عربی (نهم)

★مراجعة دروس الصف السابع و الثامن / العبور الآمن

★صفحه‌های ۲۸ تا

۱۱. ترجمه‌ی صحیح عبارت «سَأَلْتُ أَبِي: لِمَ يَقُولُ الْمُؤْمِنُ مَا لَا يَفْعَلُ؟!» کدام است؟ (کتاب درسی - مکمل صفحه ۲۷)
- (۱) پدرم از من پرسید: چرا مؤمن چیزی را انجام می‌دهد که نمی‌گوید؟
 (۲) از پدرم پرسیدم: چرا انسان با ایمان چیزی را می‌گوید که نمی‌تواند انجام دهد؟
 (۳) پدرم از من پرسید: برای چه مؤمن چیزی را می‌گوید که انجام نمی‌دهد؟
 (۴) از پدرم پرسیدم: چرا انسان با ایمان چیزی را می‌گوید که انجام نمی‌دهد؟
۱۲. ترجمه‌ی کدام عبارت نادرست است؟ (کتاب درسی - مشابه صفحه‌های ۹، ۶ و ۱۲)
- (۱) «ما ظلمناهم ولكن ظلموا أنفسهم»: به آنان ستم نکردیم اما به خودشان ستم کردند.
 (۲) «لِمَنْ هَذِهِ الْمُنْضَدَةُ وَ تِلْكَ الْكُتُبُ؟»: این میز و آن کتاب‌ها برای چه کسی است؟
 (۳) «هَلْ لَعِبْتُمْ كُرَةَ الْقَدَمِ حَتَّى الْآنَ؟»: آیا تاکنون فوتبال بازی می‌کنید؟
 (۴) «الغُرَابُ طَائِرٌ أَسْوَدُ اللَّوْنِ وَ جَمِيلُ الصَّوْتِ»: کلاغ پرندۀ‌ای سیاه رنگ و خوش صدا است.
۱۳. ترجمه‌ی کدام عبارت درست است؟ (کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۵، ۶، ۱۶ و ۱۷)
- (۱) «ليس للغريب حبيب»: غریب دوستش را نمی‌شناسد.
 (۲) «إِنَّا لَنَنْظُمُ النَّاسِ»: به راستی که ما به کسی ستم نمی‌کنیم.
 (۳) «تَكَلَّمْتُ مَعَ أَبِي»: با پدرم صحبت کردم.
 (۴) «مَاذَا حَدَثَ لَوْلَدِكَ؟»: چه اتفاقی برای فرزندم افتاد؟
۱۴. در کدام گزینه، ترجمه‌ها کاملاً صحیح است؟ (کتاب درسی - ترجمه‌ی ترکیبی)
- (۱) الغُضْبُ: خشم / اجلس: نشستم
 (۲) الحَزِينُ: غمگین / فجأةً: ناگهان
 (۳) رَصِيفٌ: درمانگاه / دراسِيٌّ: تحصیلی
 (۴) قَصِيرٌ: مقصر / الذَّهَابُ: رفتن
۱۵. مفرد کدام کلمه نادرست آمده است؟ (کتاب درسی - ترجمه‌ی ترکیبی)
- (۱) كُنُوزٌ ← كَنْزٌ (۲) حَقَائِبٌ ← حَقِيْبَةٌ (۳) شَوَارِعٌ ← شُرُوعٌ (۴) صِعَابٌ ← صَعْبٌ
۱۶. در عبارات «مَاذَا حَدَّثَ؟ تَخْرُجُ التَّلَامِيذُ وَ هُمْ لَا يَدْرُسُونَ» کلمه‌ی پرسشی و فعل منفی به ترتیب کدام است؟ (کتاب درسی - قواعد ترکیبی)
- (۱) ماذا، لا يدرسون (۲) حَدَّثَ، تَخْرُجُ (۳) ماذا، تَخْرُجُ (۴) حَدَّثَ، لا يدرسون
۱۷. با توجه به موارد «مثنای مذکر - جمع مکسر - فعل مضارع»، کدام گزینه مناسب است؟ (کتاب درسی - مشابه صفحه‌های ۹ و ۱۴)
- (۱) الشَّاهِدِينَ - الصَّعَابَ - فَعَلُوا (۲) المَدِينَتَانِ - السَّيَّارَاتِ - يَدَّهَبُونَ
 (۳) العالمين - الأشجار - يَنْكَسِرُ (۴) الصَّادِقُونَ - الكُفَّارَ - قَبَلَا
۱۸. کدام ضمیر عبارت «... لا تجلسونَ على الكرسيِّ أبدأ!» را تکمیل می‌کند؟ (کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه ۱۱)
- (۱) هم (۲) أنتنَّ (۳) نحنُ (۴) أنتم
۱۹. در کدام گزینه وزن کلمات صحیح آمده است؟ (کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۱۸ تا ۲۱)
- (۱) «يَتَعَاوَلُ، مُجْتَهِدٌ»: يَتَفَاعَلُ، مُفَعِّلٌ (۲) «يُشَاهِدُ، مُجَهَّزٌ»: يُفَاعِلُ، مُفَعِّلٌ
 (۳) «إِنْكَسَارٌ، تَصَادُمٌ»: يُفَاعِلُ، تَفَاعُلٌ (۴) «يُرْسَمُنَ، تَخْرُجُ»: يَفَعْلُنَ، تَفَعَّلَ
۲۰. تعداد «حروف زائد» در کدام فعل با بقیه متفاوت است؟ (کتاب درسی - مکمل صفحه ۱۹ و ۲۱)
- (۱) أَرْفَعُ (۲) سَلَّمْتُ (۳) رَاجَعْتُ (۴) إِنْتَبَحْتُ

ریاضی (نهم)

مجموعه‌ها + عددهای حقیقی

+ فصل‌های ۱ و ۲

+ صفحه‌های ۱ تا ۳۱

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۱۹ و ۲۳)

۳۱. چه تعداد از اعداد π ، -۳ ، $\frac{۳}{۵}$ ، $\frac{۰}{۷}$ ، $\sqrt{۲}$ ، $\frac{-۵}{\sqrt{۳}}$ ، $۴\frac{۲}{۳}$ ، ۳۱۴ گویا هستند؟

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۳۲. کدام گزینه صحیح است؟

(۱) بین هر دو عدد گویای متمایز، عددی کوچک‌تر است که صورت آن کوچک‌تر باشد.

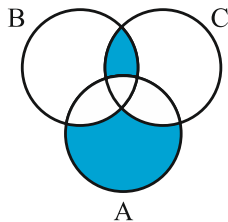
(۲) بین هر دو عدد گویای متمایز، بیش از یک عدد گویا وجود دارد.

(۳) بین هر دو عدد گویای متمایز، تعداد متناهی عدد گویا وجود دارد.

(۴) بین هر دو عدد گویای متمایز، عددی بزرگ‌تر است که مخرج آن کوچک‌تر باشد.

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۳۳. بخش‌های رنگ‌شده‌ی نمودار زیر نشان‌دهنده‌ی کدام عبارت است؟

(۱) $(A - B) \cup (B \cap C)$

(۲) $((A - B) - C) \cup ((B \cap C) - A)$

(۳) $A - (B \cap C)$

(۴) $((A - B) - C) \cup (B \cap C)$

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۳۴. نمایش اعشاری چه تعداد از کسرهای زیر متناهی یا مختوم است؟

(۵) $\frac{۱۱}{۴۰}$

(ج) $\frac{۱۰}{۱۱}$

(ب) $\frac{۹}{۵۰}$

(الف) $\frac{۵}{۹}$

(۴) چهارتا

(۳) سه‌تا

(۲) دو‌تا

(۱) یکی

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۶ تا ۱۴)

۳۵. اشتراک دو مجموعه‌ی $A = \{2n + 3 | n \in \mathbb{N}\}$ و $B = \{2n + 2 | n \in \mathbb{N}\}$ ، کدام است؟

(۲) $F = \{5n + 6 | n \in \mathbb{N}\}$

(۱) $K = \{4n | n \in \mathbb{N}\}$

(۴) $D = \{n + 1 | n \in \mathbb{N}\}$

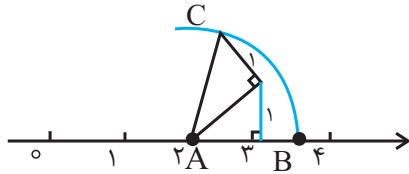
(۳) $G = \{6n - 1 | n \in \mathbb{N}\}$

آزمون اول

۳۶. اگر حاصل عبارت $|\sqrt{3}-2|+a$ را بر روی محور اعداد حقیقی نشان دهیم، نقطه‌ی B حاصل می‌شود. مقدار a برابر با کدام گزینه‌ی زیر می‌تواند باشد؟

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۲۴ و ۲۸ تا ۳۱)

($a > 0$) (به مرکز A و شعاع AC کمان زده شده است.)

(۱) $\sqrt{3}$

(۲) $2\sqrt{3}$

(۳) $2-\sqrt{3}$

(۴) $\sqrt{3}+2$

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۳۷. سه عدد گویای $a = \frac{2}{3}$ ، $b = \frac{3}{5}$ و $c = \frac{1}{4}$ مفروض‌اند. کدام یک از نامساوی‌های زیر درست است؟

(۴) $c < b < a$

(۳) $c < a < b$

(۲) $b < a < c$

(۱) $a < b < c$

۳۸. اگر A مجموعه‌ی اعداد طبیعی مضرب ۳ و کوچک‌تر از ۴۰، B مجموعه‌ی اعداد طبیعی مضرب ۵ و کوچک‌تر از ۳۵ و C مجموعه‌ی اعداد طبیعی مضرب

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

۱۵ و کوچک‌تر از ۵۰ باشند، مجموعه $(A \cup C) \cap B$ کدام است؟

(۴) $\{5, 10, 15, 20, 30\}$

(۳) $\{5, 15, 30\}$

(۲) $\{15, 30, 45\}$

(۱) $\{15, 30\}$

۳۹. در معادله‌ی $ax+2=20$ که بر حسب x می‌باشد، عدد a می‌تواند هر یک از اعداد وجوه یک تاس باشد. پس از پرتاب تاس، احتمال این که جواب معادله

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

عددی زوج باشد، کدام است؟

(۴) $\frac{1}{3}$

(۳) $\frac{1}{2}$

(۲) $\frac{2}{3}$

(۱) $\frac{1}{6}$

۴۰. در کیسه‌ای ۳ مهره‌ی سفید و ۴ مهره‌ی سیاه داریم. ابتدا مهره‌ای را تصادفی از کیسه خارج می‌کنیم و بیرون از کیسه می‌گذاریم. سپس مهره‌ای دیگر را به

صورت تصادفی از کیسه برمی‌داریم. اگر مهره‌ی اول سفید باشد، با کدام احتمال مهره‌ی دوم سیاه خواهد بود؟

(کتاب درسی - مکمل و مشابه صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

(۴) $\frac{4}{9}$

(۳) $\frac{4}{7}$

(۲) $\frac{1}{2}$

(۱) $\frac{2}{3}$

آزمون اول

پیشنهاد ما برای تدریس معلمان و مطالعه دانش آموزان (در کلاس یا به صورت خودآموزی)

مبحث: ذاک هو الله (صیغ الأفعال، تمارین)

در این درس مروری بر انواع فعل و ۱۴ صیغه‌ی آن‌ها می‌نماییم.

در سال‌های گذشته با فعل‌های ماضی، مضارع، امر، نهی، مستقبل و منفی ماضی و مضارع آشنا شدید، حال به مروری اجمالی بر آن‌ها می‌پردازیم:

نام صیغه به فارسی و عربی		ضمیر		ماضی	مضارع	امر	نهی
اول شخص مفرد	متکلم وحده	من	أنا	فَعَلْتُ	أَفْعَلُ		
دوم شخص مفرد	مفرد مذکر مخاطب	تو	أنت	فَعَلْتَ	تَفْعَلُ	اِفْعَلْ	لا تَفْعَلْ
	مفرد مؤنث مخاطب		أنتِ	فَعَلْتِ	تَفْعَلِينَ	اِفْعَلِي	لا تَفْعَلِي
سوم شخص مفرد	مفرد مذکر غائب	او	هو	فَعَلَ	يَفْعَلُ		
	مفرد مؤنث غائب		هي	فَعَلَتْ	تَفْعَلُ		
اول شخص جمع	متکلم مع الغير	ما	نحن	فَعَلْنَا	نَفْعَلُ		
دوم شخص جمع	جمع مذکر مخاطب	شما	انتم	فَعَلْتُمْ	تَفْعَلُونَ	اِفْعَلُوا	لا تَفْعَلُوا
	جمع مؤنث مخاطب		انتن	فَعَلْتُنَّ	تَفْعَلْنَ	اِفْعَلْنَ	لا تَفْعَلْنَ
	مثنای مذکر مخاطب		انتما	فَعَلْتِما	تَفْعَلَانِ	اِفْعَلَا	لا تَفْعَلَا
	مثنای مؤنث مخاطب		انتما	فَعَلْتِما	تَفْعَلَانِ	اِفْعَلَا	لا تَفْعَلَا
سوم شخص جمع	جمع مذکر غائب	ایشان	هم	فَعَلُوا	يَفْعَلُونَ		
	جمع مؤنث غائب		هن	فَعَلْنَ	يَفْعَلْنَ		
	مثنای مذکر غائب		هما	فَعَلَا	يَفْعَلَانِ		
	مثنای مؤنث غائب		هما	فَعَلْتَا	تَفْعَلَانِ		

طریقه‌ی ساخت فعل ماضی منفی: «ما» بر سر فعل ماضی می‌آید و معنای آن را منفی می‌کند:

«ما» + ذَهَبَ: ما ذَهَبَ (ترفت)

طریقه‌ی ساخت فعل مضارع منفی: «لا» بر سر فعل مضارع می‌آید و معنای آن را منفی می‌کند:

«لا» + يَذْهَبُ: لا يَذْهَبُ (نمی‌رود)

طریقه‌ی ساخت فعل مستقبل: «س» یا «سوف» بر سر فعل مضارع می‌آید:

سوفَ (سَ) + يَذْهَبُ: سوف يَذْهَبُ / سيَذْهَبُ (خواهد رفت)

آزمون اول

پیشنهاد ما برای تدریس معلمان و مطالعه دانش آموزان (در کلاس یا به صورت خودآموزی)

مبحث: عبارات جبری (چند اتحاد جبری و کاربردها)

اگر دو عبارت جبری به گونه‌ای باشند که به ازای هر مقداری برای متغیرهایشان، مقدارهای یکسانی داشته باشند، عبارت حاصل از تساوی بین آن‌ها را اتحاد می‌نامند. با اتحادهای مربع دو جمله‌ای، اتحاد مزدوج و اتحاد جمله مشترک در سال گذشته آشنا شدید که در حالت کلی به صورت زیر می‌باشند:

$$\text{اتحاد مربع دو جمله‌ای: } \begin{cases} (a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2 \\ (a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2 \end{cases}$$

$$\text{اتحاد مزدوج: } (a-b)(a+b) = a^2 - b^2$$

$$\text{اتحاد جمله مشترک: } (x+a)(x+b) = x^2 + (a+b)x + ab$$

در این کتاب با اتحادهای مکعب دو جمله‌ای و اتحاد تفاضل و مجموع مکعب دو جمله‌ای نیز آشنا می‌شوید که به صورت زیر می‌باشند:

$$\text{اتحاد مکعب دو جمله‌ای: } \begin{cases} (a+b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3 \\ (a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3 \end{cases}$$

$$\text{اتحاد مجموع مکعب دو جمله‌ای: } a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$$

$$\text{اتحاد تفاضل مکعب دو جمله‌ای: } a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2)$$

در حالت کلی برای به دست آوردن بسط دو جمله‌ای‌های $(a+b)^n$ می‌توان از مثلث خیام که در زیر آمده است، استفاده کرد:

۱	$(a+b)^0 = 1$
۱ ۱	$(a+b)^1 = 1a + 1b$
۱ ۲ ۱	$(a+b)^2 = 1a^2 + 2ab + 1b^2$
۱ ۳ ۳ ۱	$(a+b)^3 = 1a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + 1b^3$
۱ ۴ ۶ ۴ ۱	$(a+b)^4 = 1a^4 + 4a^3b + 6a^2b^2 + 4ab^3 + 1b^4$

که عددهای موجود در سطر n ام مثلث خیام، در واقع ضریب‌های عددی بسط عبارت $(a+b)^{n-1}$ است. طریقه ساختن مثلث خیام به این صورت است که ابتدا و انتهای هر سطر عدد یک است و هر عدد نیز از جمع دو عدد بالایی در سطر بالاتر از آن بدست می‌آید.

در حالت کلی مجموع اعداد سطر n ام مثلث خیام برابر 2^{n-1} است که می‌توان نتیجه گرفت که مجموع ضرایب بسط عبارت $(a+b)^{n-1}$ برابر است با 2^{n-1} .

با استفاده از مثلث خیام نیز می‌توان توان‌های عدد ۱۱ را تا توان ۴ بدست آورد که نمونه آن در زیر آمده است:

$$\begin{cases} \text{سطر چهارم } n=4: 1 & 3 & 3 & 1 \\ 11^4 - 1 = 11^3 = 1 & 3 & 3 & 1 \end{cases}$$

برای تجزیه عبارات جبری با استفاده از فاکتورگیری و یا اتحادها می‌توان آن‌ها را به ساده‌ترین حالت تجزیه کرد.

پیشنهاد ما برای تدریس معلمان و مطالعه دانش‌آموزان (در کلاس یا به صورت خودآموزی)

مبحث: آشنایی با اقتصاد (اقتصاد چیست؟، تولید)

اقتصاد چیست؟

در یک تصویر بسیار ساده از حیات انسان با دو مفهوم اساسی «نیازهای انسان» و «منابع و امکانات» روبه‌رو هستیم. نیازهای انسان:

- محرک فعالیت و تلاش

- نیازهای انسان مراتبی دارد.

- نیازهای انسان نامحدود است. (انسان موجودی کمال‌جو است، با برآورده شده پاره‌ای از نیازهایش احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد؛ بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد.)

منابع و امکانات:

- منابع و امکانات در دسترس انسان، محدود است.

- منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی می‌تواند از آن‌ها استفاده کند. موضوع اصلی علم اقتصاد = انتخاب

- بهترین استفاده از منابع و امکانات کدام است؟

ملک بهترین بودن این است که با استفاده از این منابع بتوان بیش‌ترین میزان منافع را به‌دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

هزینه‌ی فرصت:

هرگاه در انتخاب بین دو گزینه که هر کدام فایده‌ای برای ما دارند، با انتخاب گزینه‌ی اول، منافع حاصل از دومین انتخاب خود را از دست بدهیم، مقدار منافع از دست داده‌ی گزینه‌ی دوم، هزینه‌ی فرصت انتخاب گزینه‌ی اول است؛ اقتصاددانان به این هزینه‌ی مهم، هزینه‌ی فرصت می‌گویند.

تعریف علم اقتصاد:

علم اقتصاد، علم انتخاب است و رابطه‌ی بین منابع و عوامل تولید کمیاب (که موارد استفاده مختلف دارند) و نیازهای نامحدود بشر را مطالعه و بررسی می‌کند و با ارائه‌ی بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.

چند مفهوم اولیه:

کالا:

- ❖ شییی با ارزش اقتصادی و بازاری است.
- ❖ برای تأمین نیاز یا خواسته‌ای تولید می‌شود.
- ❖ برای به‌دست آوردن آن‌ها باید به تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان آن‌ها پول بپردازیم.
- ❖ مفهومی اقتصادی است و اشیایی که در بازار خرید و فروش نمی‌شود، کالا به‌شمار نمی‌رود.

خدمات ← ویژگی خدمات غیر ملموس و غیر فیزیکی بودن آن‌هاست.

کالاها را به ۷ دسته تقسیم می‌کنند:

۱- کالاهای مصرفی ← عرضه در بازار ← توسط مصرف‌کنندگان نهایی خریداری و مصرف می‌شوند ← مثل گوجه‌فرنگی در سالاد خانگی
 ۲- کالاهای واسطه‌ای ← عرضه در بازار ← توسط تولیدکنندگان دیگر خریداری شده و در تولید کالاهای دیگر استفاده می‌شوند ← مثل گوجه‌فرنگی در تولید رب در کارخانه

۳- کالاهای بادوام ← ۱- خودشان مصرف نمی‌شوند، ۲- در طول زمان خدمات آن‌ها مورد مصرف قرار می‌گیرد. ← مثل یخچال در منزل

۴- کالاهای بی‌دوام: الف) خودشان مصرف می‌شوند. ب) با یکبار مصرف تمام می‌شوند. مثل نان و مواد غذایی

۵- کالاهای سرمایه‌ای ← کالاهای بادوامی که در فرآیند تولید استفاده می‌شوند ← مثل یخچال در مغازه

۶- کالاهای ضروری ← ۱- برای تأمین نیازهای اولیه استفاده می‌شوند ۲- تغییر زیاد در قیمت با عدم تغییر در مقدار مصرف کالا همراه است. ← مثل دارو

۷- کالاهای لوکس و تجملی ← الف) برای تأمین نیازهای کم اهمیت‌تر استفاده می‌شوند. ب) کوچکترین تغییر در قیمت کالا با تغییر در مقدار مصرف کالا همراه است ← مثل فرش گران قیمت

نکته: ضروری یا تجملی بودن کالا مفهومی اقتصادی است و از فردی به فرد دیگر، از زمانی به زمان دیگر و از جامعه‌ای به جامعه‌ی دیگر متفاوت خواهد بود.

بازیگران عرصه‌ی اقتصاد:

۱- بازیگران خرد ← افراد، خانواده‌ها یا شرکت‌ها، انواع مؤسسات انتفاعی یا غیرانتفاعی، خیریه‌ها

۲- بازیگر کلان ← دولت

۳- سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی یا منطقه‌ای

آزمون اول

تولید:

تولیدکنندگان ← همگی فعالان اقتصادی به نوعی تولیدکنندهٔ محصول هستند، تولیدکنندگان با فعالیت خود، ارزش افزوده ایجاد می‌کنند.

انواع تولید:

انواع تولید	تعریف	مثال
احیا (نوع اول)	انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی، و همچنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند. بدون حیات، اولین تولید انسان ممکن نبود.	زراعت / باغبانی / پرورش ماهی
صنعت (نوع دوم)	از ترکیب و تبدیل مواد حیات شده و یا محصولات به‌دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به‌دست می‌آید.	صنایع غذایی / پوشاک / پتروشیمی
تولید محصولات نرم یا خدمات (نوع سوم)	تولید محصولات غیرمحموس و غیرلموس	ارائه خدمات پزشکی

نکته: انسان، محصول آماده‌ی طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون اینکه کاری روی آن انجام دهد؛ مثل بهره‌برداری از علف مراتع، چوب جنگل‌ها، معادن و یا ماهی دریاها. این اقدام را که موجب مالکیت فرد می‌شود، «حیات» می‌نامند.

- عوامل تولید
- ۱- منابع طبیعی: امکانات و منابعی که خداوند از طریق طبیعت در اختیار انسان قرار داده است: مثل دریا / زمین
  - ۲- سرمایه: ۱- سرمایه‌ی فیزیکی: کالاهای بادوام سرمایه‌ای که خدمات آن‌ها در جریان تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد. سرمایه‌ی فیزیکی، حاصل کار گذشته‌ی انسان‌هاست ← مثل تجهیزات و ماشین‌آلات تولیدی / تراکتور
  - ۲- سرمایه‌ی مالی: مستقیماً در تولید نقش ندارد - صرف خرید یا اجاره‌ی سرمایه‌های فیزیکی، زمین و یا پرداخت دستمزد به عوامل انسانی می‌شود.
  - ۳- عوامل انسانی: انسان ← برترین عامل تولید ← وظیفه‌ی ترکیب سایر عوامل تولید را برعهده دارد ← مثل نیروی کار (کارگر ساده)، کارفرما (صاحب کسب و کار و محصول)، مدیر، متخصص و کارآفرین

سازمان تولید

دو نوع سازمان تولید وجود دارد:

- ۱- سازمان تولید مشارکتی ← همگی عوامل تولید صاحب محصول هستند. ← محصول یا ارزش محصول به‌طور مساوی و یا با نسبتی تقسیم می‌شود که به توافق رسیده‌اند.
  - ۲- مالکیت کسب و کار تولیدی متعلق به یک نفر است.
- تمام منافع، خطر (ریسک) و هزینه‌های تولید برعهده‌ی صاحب تولید است و سایر عوامل تولید، دستمزد یا اجاره می‌گیرند.
- درآمد و سود:

کل محصولات × قیمت = درآمد

• > هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

هزینه‌های مستقیم تولید: مبالغی را که تولیدکنندگان برای تولید صرف می‌کنند (خرید یا اجاره‌ی زمین، دستگاه، ماشین‌آلات، خرید مواد اولیه، پرداخت دستمزد و حقوق کارکنان)

• < هزینه‌های مستقیم - درآمد = زیان

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (ویژه)

نکته: هزینه‌ی غیر مستقیم همان هزینه‌ی فرصت است.

پیشنهاد ما برای تدریس معلمان و مطالعه‌ی دانش‌آموزان (در کلاس یا به صورت خودآموزی)

مبحث: مبانی تحلیل متن

در درس نامه این آزمون، با استفاده از حکایتی از بوستان سعدی، گام به گام، کالبدشکافی شعر را تمرین می‌کنیم. حکایت زیر از باب ششم (در فضیلت قناعت) انتخاب شده است.

یکی سلطنت‌ران صاحب شکوه / فروخواست رفت آفتابش به کوه
به شیخی در آن بقعه کشور گذاشت / که در دوده قایم‌مقامی نداشت
چو خلوت‌نشین کوس دولت شنید / دگر ذوق در کنج خلوت ندید
چپ و راست لشکر کشیدن گرفت / دل پردلان زو رمیدن گرفت
چنان سخت بازو شد و تیز چنگ / که با جنگجویان طلب کرد جنگ
ز قوم پراکنده خلقی بکشت / دگر جمع گشتند و هم رای و پشت
چنان در حصارش کشیدند تنگ / که عاجز شد از تیرباران و سنگ
بر نیکمردی فرستاد کس / که صعبم فرومانده، فریادرس
به همت مدد کن که شمشیر و تیر / نه در هر وغایی بود دستگیر
چو بشنید عابد بخندید و گفت: / چرا نیم نانی نخورد و نخفت؟
ندانست قارون نعمت‌پرست / که گنج سلامت به کنج اندرست

مرحل تحلیل شعر:

۱- خوانش شعر

ابتدا شعر را به‌درستی بخوانید. اگر معنی واژه‌های را نمی‌دانید از فرهنگ لغت، آن را جست‌وجو کنید. خلاصه اینکه درک کاملی از متن داشته باشید.

۲- شناسایی و استخراج نکات زبانی

هر آنچه به جملات و واژه‌ها (نکات دستوری و واژگانی) مربوط می‌شود، در این بخش بررسی خواهد شد. مانند: وجود واژه‌های قدیمی: دوده (در معنای خاندان) / صعب (به معنای سخت) / وغا (به معنای کارزار و جنگ) بیشتر واژه‌ها فارسی هستند و جز چند واژه‌ی انگشت‌شمار بقیه قابل فهم هستند.

۳- شناسایی و استخراج نکات ادبی

نوع آرایه‌های ادبی، قالب شعر، شگردهایی که باعث شده این متن، شعر تلقی شود و نکاتی از این دست در این بخش بررسی می‌شود.

مانند: از نوع قرارگرفتن قافیه‌ها و درون‌مایه‌ی شعر، متوجه می‌شویم که شعر در قالب «مثنوی» سروده شده است. «فروخواست رفت آفتابش به کوه» کنایه از این است که «هنگام مرگش فرارسید.» / «در دوده قایم‌مقامی نداشت» کنایه از این است که «جانشینی نداشت». در ترکیب «گنج سلامت» تشبیه دیده می‌شود. (سلامتی و آرامش به گنج تشبیه شده است.)

۴- شناسایی و استخراج نکات فکری

هدفی که شاعر از سرودن این شعر داشته است و پیام‌های آن، جزو نکات فکری است. اساسی‌ترین نکته‌ای که سعدی در این شعر مد نظر قرار داده «ستایش قناعت و کفایت کردن به روزی مقسوم» است.

۵- نتیجه‌گیری و تعیین نوع

باتوجه به این‌که، سعدی نکته‌ای اخلاقی در حکایت، گنجانده است، متن در رده‌ی ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد.

آزمون اول

در این بخش، گام به گام، تحلیل نثر را تمرین می‌کنیم.

حکایت زیر از کتاب «اسرار التوحید» انتخاب شده است.

شیخ را گفتند: «فلان کس بر روی آب می‌رود.» گفت: «سهل است، زغنه‌ای (نوعی مرغ شکاری) و صعوه‌ای نیز برود.»
گفتند: «فلان کس در هوا پرد.» گفت: «مگسی و زغنه‌ای می‌پرد.» گفتند: «فلان کس در یک لحظه از شهری به شهری می‌شود.» شیخ گفت: «شیطان نیز در یک نفس از مشرق به مغرب می‌شود. این چنین چیزها را بس قیمتی نیست. مرد آن بود که در میان خلق بنشیند و برخیزد و بخسبد و بخورد و در میان بازار در میان خلق سند و داد کند و با خلق پیامیزد و یک لحظه، به دل، از خدای غافل نباشد.»

مراحل کالبدشکافی نثر:

۱. خوانش متن

ابتدا متن را به‌درستی بخوانید و آن را درک کنید.

۲. شناسایی و استخراج نکات زبانی

استفاده از «را» در معنی «به» / بیشتر واژه‌ها فارسی و ساده هستند. / شدن (در معنای رفتن) / قیمتی نیست (به معنای ارزشی ندارد.) / خسیدن (در معنای خوابیدن)

۳. شناسایی و استخراج نکات ادبی

شبکه معنایی میان «زغنه، صعوه، پریدن» / «بنشیند و برخیزد و بخسبد»
تضاد میان دو واژه‌ی «مشرق و مغرب»

۴. شناسایی و استخراج نکات فکری

هدفی که نویسنده از روایت این شعر داشته است و پیام‌های آن، جزو نکات فکری است.

اساسی‌ترین نکته‌ای که در این متن مد نظر قرار داده «توجه به خداوند در تمام مراحل زندگی و کسب روزی و نفی گوشه‌نشینی» است.

۵. نتیجه‌گیری و تعیین نوع

باتوجه به این‌که، نکته‌ای عرفانی در حکایت، نهفته است، شعر در رده‌ی ادبیات عرفانی قرار می‌گیرد.

پیشنهاد ما برای تدریس معلمان و مطالعه‌ی دانش آموزان (در کلاس یا به صورت خودآموزی)

مبحث: منطق، ترازوی اندیشه

اهمیت علم منطق:

انسان در زندگی به دلایل متعددی با نمونه‌هایی از خطای اندیشه مواجه می‌شود. علم منطق، علمی است که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است. از این رو منطق‌دانان تلاش کرده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهنی و تقسیم‌بندی آنها، راه‌های جلوگیری از خطای تفکر را نشان دهند و مشخص کنند یک متفکر باید چه نکاتی را رعایت کند تا دچار خطا در فکر یا اصطلاحاً مغالطه (سفسطه) نشود.

تعریف مغالطه:

هر گونه خطای اندیشه به طور عام، «مغالطه» نامیده می‌شود که ممکن است عمدی یا غیرعمدی باشد.

محیط کاربرد منطق:

۱- ابزاری برای فهم فلسفه

۲- ابزاری برای درست اندیشیدن و درست تصمیم گرفتن

دو حیطة اصلی منطق: تعریف و استدلال

دانش بشری به دو حیطة کلی تقسیم می‌شود: ۱- تصور ۲- تصدیق

۱- تصور: صورت‌های ذهنی ساده است که در آنها به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آنها با سایر امور کاری نداریم؛ مانند تصور سیمرغ، انسان، درخت و ...

۲- تصدیق: جملاتی که در آنها حکم و قضاوت وجود دارد و در آنها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم؛ مانند انسان، متفکر است. سیمرغ، مرغی افسانه‌ای است و ...

حال سؤال این است که برای شناختن تصورات و تصدیقات مجهول چه باید بکنیم؟ به طور مثال کسی که نمی‌داند ققنوس چیست؟ و یا اینکه چرا باید محیط‌زیست را حفظ کنیم؟ چگونه به او پاسخ دهیم.

پاسخ سؤال اول با تعریف و پاسخ سؤال دوم با استدلال به دست می‌آید.

۱- تعریف: با استفاده از تصورات معلوم، تصور مجهول را معرفی کرده و می‌شناسانیم.

۲- استدلال: با استفاده از قضایای معلوم، یک تصدیق یا قضیه مجهول را نشان داده و ثابت می‌کنیم.

از آنجا که وظیفه علم منطق، جلوگیری از خطای اندیشه است و اندیشه انسان یا در حوزه تعریف و یا در حوزه استدلال خطا می‌کند، منطق به دو بخش اصلی تقسیم می‌شود.

۱- تعریف: بخشی که در آن روش صحیح تعریف کردن بیان می‌شود تا از تعریف اشتباه پرهیز کنیم.

۲- استدلال: بخشی که در آن روش صحیح استدلال کردن بیان می‌شود تا از استدلال اشتباه پرهیز

کنیم.

بخش‌های منطق

عربی زبان قرآن (۱) دهم

+ ذاک هو الله (صیغ الأفعال، تمارین)

+ درس (۱)

+ صفحه‌های ۱ تا ۱۰

(کتاب درسی - مرتبط با متن صفحه ۱)

۴۱. ما هو الصحيح في الترجمة؟ «الحمد لله الذي خلق السماوات والأرض وجعل الظلمات والنور»

- (۱) ستایش برای خدایی است که آسمان‌ها و زمین و تاریکی و روشنایی را می‌آفریند.
- (۲) سپاس برای خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و روشنایی را قرار داد.
- (۳) حمد و سپاس برای خدایی است که زمین و آسمان‌ها و تاریکی‌ها و نور را قرار داده است.
- (۴) ستایش برای خداوند است، زیرا که او آسمان‌ها و زمین را خلق نموده و تاریکی و نور را قرار داده است.

(کتاب درسی - ترکیبی)

۴۲. ما هو غير المناسب للفرغ في الترجمة؟

- (۱) «يا أيها الذين آمنوا لم تقولون ما لا تفعلون»: ای کسانی که ایمان آورده‌اید ... (نگوید چیزی را که نمی‌دانید).
- (۲) «إرحم من في الأرض يرحمك من في السماء»: به کسی که در زمین است ... (رحم کن تا کسی که در آسمان است، به تو رحم کند).
- (۳) «وانظر إلى الشمس التي / جذوتها مستعرة»: و به خورشیدی نگاه کن که ... (پاره‌ی آتشش فروزان است).
- (۴) «إذا ملك الأراذل، هلك الأفاضل!»: هرگاه فرومایگان به فرمانروایی ... (رسیدند، شایستگان هلاک شدند).

(کتاب درسی - مرتبط با متن صفحه ۲ و ۳)

۴۳. عین الخطأ:

- (۱) «أوجد الله الشمس مثل الشرة»: خدا خورشید را مانند اخگری به‌وجود می‌آورد.
- (۲) «يزين الله الليل بأنجم كالمصاييح»: خدا شب را با ستارگانی، مانند چراغ‌ها زینت می‌دهد.
- (۳) «نظرت إلى المرء و بصره و باقى أعضاء جسمه»: به انسان و چشم او و بقیه‌ی اعضای بدن او نگاه کردم.
- (۴) «نعم الله كثيرة و منهرة لجميع الموجودات»: نعمت‌های خدا برای همه‌ی موجودات بسیار و ریزان است.

(کتاب درسی - ترکیبی)

۴۴. عین الخطأ في المفهوم:

- (۱) «من حفر بئراً لأخيه وقع فيها»: = چاه مکن بهر کسی / اول خودت دوم کسی!
- (۲) «الوحدة خير من جليس السوء»: = تا توانی می‌گریز از یار بد / یار بد بدتر بود از مار بد
- (۳) «عداوة العاقل خير من صداقة الجاهل»: = دوست آن است که گیرد دست دوست / در پریشان‌حالی و درماندگی
- (۴) «من طلب شيئاً و جدّ، وجدّ»: = عاقبت جوینده یابنده بود!

(کتاب درسی - مشابه تمرین ۵ صفحه ۹)

۴۵. عین الخطأ في الترادف أو التضاد:

- (۱) شراء ≠ بيع / ضياء = نور
- (۲) قبيح ≠ جميل / مُجدد = مُجتهد
- (۳) غيم = سحب / العُدوان = عداوة
- (۴) ممنوع = مسموح / رَقْدَة ≠ نام

۴۶. ما هو المناسب للفراغات؟

(کتاب درسی - ترکیبی)

- (۱) فصل الربيع و ... و ... و الشتاء. (الصيف، الخريف)
 (۲) أين بيتكم؟ بيت ... قريب من المكتبة. (كم)
 (۳) اليوم ... من أيام الأسبوع يوم السبت. (الثالث)
 (۴) ترجم هذا النص ... بمعجم عربي - فارسي. (محافظة)

۴۷. في أيّ عبارة ما جاء الجمع السالم للمؤنث؟

(کتاب درسی - مکمل تمرین ۴ صفحه ۸)

- (۱) اولئك الفائزات جالسات على تلك الكراسي.
 (۲) سمعت الأصوات المهيبة من البعيد و ذهبت إليها.
 (۳) شاهدت المديرية إحدى الطالبات في ساحة المدرسة.
 (۴) كانت دورات المياه مزدحمة في مدرستنا يوم أمس.

۴۸. عيّن الماضي لـ «اكتشفنا»:

(کتاب درسی - مرتبط با قواعد صفحه ۴)

- (۱) كَشَفْنَا (۲) كَشَفْنَا (۳) كَشَفْتُمَا (۴) كَشَفْتَانِ

۴۹. عيّن الصحيح في ساعة «السابعة والنصف» و في ساعة «التاسعة إلّا ربعاً» على الترتيب:

(کتاب درسی - مشابه تمرین ۶ صفحه ۹)

۵۰. عيّن الخطأ في الحوارات التالية:

(کتاب درسی - مشابه مکالمه صفحه ۵)

- (۱) ما اسمک الکریم؟ اسمی حسین.
 (۲) هل سافرت إلى إيران حتى الآن؟ لا مع الأسف، لكنني أحب أن أسافر.
 (۳) من أين أنت؟ أنا لبناني.
 (۴) أين أشرتک يا أختی؟ هم جالسون في قاعة المطار.